

Periechontologie u K. Jaspersa

Při naslouchání Jaspersovi, který – v navázání už na presokratiky – vykládá své pojetí tzv. „objímajícího“ (des Umgreifenden) a který se pokouší jakoby ustavit zvláštní filosofickou disciplínu, nazvanou „periechontologie“ (odvozeno od PERIECHEIN – držeti okolo), se vždy znovu tážu, proč onu nezpředmětnitelnou skutečnost „objímajícího“ vidí spíše v tom, jak k nám přichází zvenčí, zvnějšku, z toho, co je „okolo“, a to dokonce i v tom zvláštním případě, kdy jsme tím „objímajícím“ dokonce „my sami“ (das wir selbst sind). Je ono navázání na myšlenky některých presokratiků tím hlavním důvodem? A zároveň stavím podobnou otázku sám sobě: proč to sám vidím právě naopak? Proč ono „přicházející“ nezpředmětnitelné hledám od počátku právě naopak tam, kde jsme – podobně jako všechny subjekty vůbec – zakotveni niterně a co „vnášíme“ do sebe i do světa tím, že tomu dodáváme více méně vhodný, ale vždy jen možný „vnějšek“? Řekl bych, že to není nějakým prvotním hnutím, obratem či tušením, nýbrž že jsem tomu musel pozvolna uvykat jako důsledku rozpoznání, že je třeba odmítnout tradiční „metafyziku“ (později „zpředměťující myšlení) a – nejspíš ještě v době studií na FF pod vlivem Hegelova myšlení – orientovat se na „vnitřní“ jako „původnější“ než vnější.

(Písek, 050309-1.)

[Začátek deníkového záznamu je stejný jako v případě 050319-1.]